

7/3459
GK.99

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.2322259/7701
Konu : Yazılı soru önergesi

19/12/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 29/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-(7/3459)-26966 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 07/04/2016 tarihli ve 31853594-610-2-811-1262 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3459 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAG
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.232/2791/9230
Konu : Yazılı soru önergesi

19/12/2016

Sayın Ceyhun İRGİL
Bursa Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde yazılı olarak cevaplandırılması tensip olunan 7/3459 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı" 24/02/2014 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilmiş ve 01/03/2014 tarihli ve 28928 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Eylem Planı 14 ana amaçtan oluşmaktadır. Bu amaçların gerçekleştirilmesi için 46 hedef belirlenmiş olup, söz konusu hedeflere ulaşılması maksadıyla yapılacak 128 adet faaliyet de her bir hedefin altında ayrı olarak açıklanmıştır.

1 Mart 2014 - 1 Mart 2015 Raporlama Döneminde; Eylem Planında yer alan hedefler ve faaliyetler hakkında sorumlu olan birimlere Eylem Planı gönderilerek, ilgili birimlerden kaydedilen gelişmelerin iletilmesi talep edilmiştir. İlgili birimlerden Eylül 2014 ve Mart 2015 dönemlerinde, kaydedilen gelişme ve atılan adımlara ilişkin bildirimler yapılmış ve Eylem Planının uygulanması ve sorumlu birimlerce iletilen faaliyetlerinin değerlendirilmesi amacıyla 12/02/2015 ve 19/02/2015 tarihinde Bakanlığımız İnsan Hakları Daire Başkanlığında toplantılar düzenlenmiştir. Gelen bilgilerin değerlendirilmesi sonucu ilk bir yıllık döneme ilişkin olarak 30/04/2015 tarihinde Başbakanlığa sunulan Uygulama Raporu ayrıca tüm Bakanlığımız birimlerine de gönderilmiş, Eylem Planının 2. yıllık dönemine ilişkin Uygulama Raporu ise 03/06/2016 tarihinde Başbakanlığa sunulmuştur.

II- İnsan Hakları Eylem Planının 14 numaralı başlığı altında yer alan "Eğitim, Araştırma ve Farkındalık Arttırıcı Faaliyetlere Devam Edilmesi" amacı altında 4 hedef yer almaktadır. Bu hedefler; "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının tercüme edilerek uygulamacılara dağıtılması", "Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolu ile insan hakları ihlallerinin tazminine ilişkin diğer iç hukuk yollarının etkinliğinin izlenmesi", "AİHM kararlarında ihlâl yol açan sorunların düzenli olarak analizi" ve "İnsan hakları eğitimi uygulamasına düzenli olarak devam edilmesi" olarak sıralandırılmıştır. Hedeflerin gerçekleştirilebilmesi amacıyla;

A) "AİHM'nin Türkiye hakkında verdiği tüm ihlâl kararları ile diğer ülkeler hakkında verilen önemli nitelikteki kararların tercüme edilip yayımlanması ve ilgili kurum ve kuruluşlara dağıtımını yapılarak bu kararlara uygulamacıların erişiminin sağlanması" faaliyetine ilişkin olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararlar Bakanlığımız tarafından tercüme edilmekte olup, tercüme edilen kararlar belirli periyodlarla AİHM'in karar veri tabanı olan HUDOC'ta yayımlanmakta, aynı zamanda ilgili kurumlara ve yargı mercilerine bildirilmektedir.

Bakanlığımız tarafından 2014 yılında 139 karar İngilizce'den, 263 karar ise Fransızca'dan; 2015 yılında ise 136 karar İngilizce'den, 140 karar Fransızca'dan Türkçe'ye tercüme edilmiştir.

B) "Tercüme edilen AİHM içtihatlarının HUDOC üzerinden ivedilikle yayımlanması için AİHM sekreteryası ile işbirliğinin devam ettirilmesi" faaliyetine ilişkin olarak, 03/05/2016 tarihi itibarıyla Türkçe'ye çevrilmiş 3388 AİHM kararı HUDOC sistemine yüklenmiştir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

C) "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve uygulaması ile bilimsel çalışmaların takip edilmesi, bu konulardaki yayınlar ile ulusal düzeydeki yüksek yargı içtihatlarının uygulamacılara ulaştırılması" faaliyetine ilişkin olarak, AİHM iç tüzüğü, AİHM tarafından yapılan değişiklikler ve güncellemeler doğrultusunda Bakanlığımız bünyesindeki tercümanlar tarafından Türkçeye çevrilmektedir. Sözleşmenin 6. maddesinde yer alan adil yargılanma hakkına ilişkin AİHM tarafından yayımlanan rehber bastırılmış, Avrupa Konseyinin kitapları eğitim, araştırma ve farkındalık yaratması amacıyla görevli hakim ve Cumhuriyet savcılarına iletilmiştir.

Ç) "Tazminat Komisyonu Kanunu uyarınca kurulan komisyonun, AİHM'in yerleşik içtihatları doğrultusunda, ülkemiz aleyhine verilen ihlâl kararlarının yoğunluğu da değerlendirilerek diğer ihlâl alanlarında da yetkilendirilmesi konusunda Bakanlar Kuruluna teklifte bulunulması" faaliyetine ilişkin olarak;

İnsan Hakları Tazminat Komisyonunun yetki alanı Bakanlar Kurulunun 10 Şubat 2014 tarihli ve 2014/5917 sayılı kararı ile Kamulaştırma Kanununun uygulanması ve ceza infaz kurumlarında ortaya çıkan bazı uyuşmazlıkları da kapsayacak şekilde genişletilmiş, Komisyonun zaman bakımından yetkisi 6 ay uzatılmıştır.

Öte yandan, 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun gereğince kurulan Komisyonun yetkisinin genişletilmesine ilişkin kararın yürürlüğe konulması Bakanlar Kurulunca 25/01/2016 tarihinde kararlaştırılmış, karar 09/03/2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

III- A) AİHM'in Ülkemiz hakkında vermiş olduğu ihlâl kararları, yeni kararlar olmayıp 1994 yılından bu yana verilen ve biriken kararlardan oluşmaktadır. Herhangi bir uygulamanın AİHM'e götürülebilmesi için iç hukuk yollarının tamamının tüketilmesi gerektiği ve AİHM'in kendisine yapılan bir başvuru hakkında ortalama 5 yıl sonra karar verebildiği dikkate alındığında, bugün verilen bir ihlâl kararının konusunu, yaklaşık on yıl önce ortaya konulan bir uygulama oluşturmaktadır. Yapılan yargı reformları da yürürlüğe girdikleri tarihten itibaren yürütülecek uygulamaları etkileyeceğinden, gelecekte yaşanacak insan hakkı ihlallerinin azalması, bugün yapılan bu çalışmaların başarısını ortaya koyacaktır.

B) AİHM'e yapılan bir başvuru, AİHM tarafından Ülkemize iletildiği zaman bilgi sahibi olunmaktadır. Başvuruların, AİHM tarafından Ülkemize iletilmesi, yapıldığı yıla göre değil, kendi kurduğu sistem çerçevesinde ele alma sırasına göre gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle, AİHM'e hangi yılda kaç başvuru yapıldığı, ancak AİHM tarafından yapılacak bir istatistik çalışma sonucunda öğrenilebilecek bir konudur.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan